

TAPOLCZAI LAPOK

ezelőtt: TAPOLCZA és VIDÉKE.

Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Az iparfejlesztés.

Az iparfejlesztési törvény, melyet most fogadott el a törvényhozás, joggal tölthet el a legszebb reményekkel. Iparfejlesztés eddig is volt ugyan nálunk, de kisszerű és tervszerűtlen. Egyes miniszterek szimpatiajától, egyes befolyásos politikusok közreműködésétől függött az iparvállalatok állami támogatása, amelyben aránylag igen kevés iparvállalat részesül és bármikor az illetékes tényezők kénye-kedve szerint megvonható volt. Így történt, hogy az államilag szubvencionált iparvállalatok fele érdemtelen volt a támogatásra s így az állam az iparfejlesztés terén koránt sem teljesítette azt a missziót, amelyet teljesítenie kellett volna. Pedig régi igazság nálunk az, hogy állami támogatás nélkül a magánvállalkozás intenzív gyár ipari alkotásokra nem képes részint a tőke, részint a magánvállalkozási kedv hiánya miatt. A magánvállalkozást ugyanis megbénítja az osztrák verseny, amely szabadon graszszál hazánkban.

Mindezeknél fogva nem lehetett másként, csak törvényhozási uton az iparfejlesztés kérdését alaposan megoldani. Ezen törvény értelmében mindazon új gyárak és egyáltalában mindazon iparvállalatok, melyeknek állami támogatásra szükségük van, s amelyek erre érdemesek, az állami támogatásban részesülhetnek is. Ez egy oly viv-

mány, mely óriási halladást jelent a multtal szemben. Mindazon rosszakaratu kritika dacára, melyben bizonyos oldalról az iparfejlesztési törvényt részesítették, ez meg fog felelni a célnak. Joggal bizhatunk abban, hogy a kötelező állami iparfejlesztés új szárnyakat fog adni a munkának, elsősorban a gyári munkának. Sok százmillióról van szó, olyan milliókról, amelyeket produktív munkákba fognak befektetni és amelyek nyomán új kereset, új élet fakad s amely befektetésnek eredménye az kell hogy legyen, hogy 1917-ben, midőn az önálló vámterület meglesz, élni is tudjunk ezzel a háromszáz esztendő óta nélkülözött állapottal.

Dacára a mi aránylag oly kicsiny iparunknak, Budapest mégis Európa egyik legjelentékenyebb ipari városa. Éppen ezért joggal elvárhatja az ország, hogy az iparfejlesztési törvény által nyújtott kedvezményekben a kormány elsősorban a vidéket fogja részesíteni. Azt a vidéket amelyet nemzeti élet fellendülése óta elhanyagoltak, azért, hogy minden jót és minden szépet a fővárosnak adhassanak. Büszkéek is vagyunk a mi szép fővárosunkra, de azt tartjuk, elég volt már a dédelgetésből. A nemzet életerejét ne aknázzuk ki egyedül a főváros javára, de jusson ebből a centrumból valami a vidéknek is. Termőföldben, ércekben, fában, agyagban gazdag

hazánk mindenfelé rendelkezik olyan vidékekkel, amelyek bizonyos iparágak meghonosítására kiválóan alkalmasak. Ezek a kiválóan alkalmas területek parlagon hevernek, sem bányákat nem nyitnak, sem gyárakat nem emelnek. Akik az iparfejlesztési pénzek felett rendelkeznek, elsősorban ezen elhagyott vidékek felé irányítsák figyelmüket és tegyék lehetővé, hogy iparvállalatok keletkezzenek itt.

Amidőn az állam el van szánva rá, hogy ilyen jelentékeny összegekkel fogja segíteni az új iparvállalatokat, kevésbé van szükség külföldiek alapításaira. Ha a becsületes és hozzáértő magyar vállalkozást kellő mértékben fogja támogatni az állam, akkor rövid néhány esztendő alatt virágzó nagy magyar gyárpar lesz, amely az osztrák versenyt nagy mértékben ki fogja szorítani és az önálló vámterület életbeleptetése után, azt teljesen pótolni is fogja tudni.

Ha diszkréten és becsületesen fognak élni a diszkrécionális joggal, az iparfejlesztési törvény nyomán áldás fog fakadni.

A balatonparti vasut.

Tapolca—Almádi—Börgönd.

Közeledünk a célhoz. Jól értesült forrásból meritjük az alábbiakat.

Az engedélyesek és a vasut építését finanszírozó bank között megtörtént

A TAPOLCAI LAPOK TÁRCÁJA.

Rákóczi emlékűnnap.

Irta és a kereskedő ifjak Rákóczi-űnnapén szavalta:
Vázsonyi Izidor,

Jó Rákóczi Ferenc, vitéz fejedelmünk,
Lehet-e, szabad-e téged elfelednünk?
Kinek mindig javát, jóvóltát kívántad,
Hálátlan lehet-e ez a nép irántad?
Mikor a magyar nép leglőbbet szenvedett,
Együtt sínyléd véle a keserveket.
Zsoldos német sereg szállta meg országunk,
Hogy végkép kiirtsa ősi szabadságunk;
Töröktől, tatártól csak megmenekültünk,
Német iga alatt kell megsemmisültünk?
Mért hogy nagyatyádat bakó végezte ki?
Atyádat zsarnok kéz holtig üldözteti,
Elszakított téged Zrinyi lónától,
A leghősebb nőtől, a legjobb anyától.
Midőn anyád szenvedt börtönébe zárva,
Nemcsak a gyermeke, hazája is árva.
Téged is elvittek messze, számkivetve,
Rideg kolostorba, idegen kezekbe,
Hol a szép magyar szó soha meg nem csendül,
Hogy végkép elpartolj szegény nemzetedtől,
Hogy saját fajodnak légy az ellensége,
S szivedből kiveszszén őseid emléke;
De konkolyt hinteni hiába akartak,
Az ő Rákóczi vér megmaradt magyarnak.
Azután magad is börtönbe vettétél,
Meg is menekültél, bujdosóvá lettél,
Poroszlók kerestek díjáért fejednek,
Javaid elkobzátk, hontalanná tettek,
S telkét a magyarság joga védelmére,

Jőjj Rákóczi Ferenc, te légy a vezére.
S hazajött Rákóczi, kibontá zászlaját
Maga köré gyűjté népe színét-javát,
Gyűlt, gyűlt a magyarság ahol járt, hová ért,
Varázs volt a zászlón e szó: Szabadságért!
S megszületett a dal, örökségbe adád:
„Magyarok Istene veid a labanc hadát!”

(Rákóci induló hallatszik.)

Ahol e dal zengett s tárogató riadt,
Lelkesült örömet érzett minden fiad,
Szívünk minden hurja csak hazánkért rezdül,
Tűzbe, vízbe, vészbe, poklokön keresztül,
Ha fázunk, éhezünk, kinokat szenvedünk,
Rákóci vérünk, életünk, mindenünk.
Nagy Bercsényi Miklós, vitéz vak Bottyán
Labancok seregét elverik rapottyán,
Balogh, Bezerédj, magyarok vitézi,
Hősi tetteitek lelkünk földézi,
S hány névtelen kuruc, aki mind kitarzott
Valahol Rákóci hordozta a kardot.
Szirtünk vagy Rákóci, nincs ami megrendit,
Vezérlő csillagod Istenbe vetett hit,
A lengyel koronát fölajánlák néked,
De csak nem hagyta el szegény magyar

[néped,

Eső, hó csapkodja, szél, vihar megtépi
S kunyhóba menekül, ott sincs nyugta néki.
Rideg szalmán nyugszik, aki pihenhetne
Biborba, bársznya, sima, lágy selyembe.
Királylány lehetne, ha hiún rá vágyna,
Mért a nyolc évi harc sok viszontagsága?
Kuruc dicsőséget hirdető győzelme,
Elveszett csatáknak bánata, keserve.
Ah, de a szerencse hol térül, hol fordul,
Elpartolt a jó sors a kuruc táborul,

Mennyi vitéz hősnek folyt vére hiába?...
Nagy Bercsényi Miklós sirdogál magába.

(Nagy Bercsényi Miklós tárogatón és soló ének.)

Rákóci Ferencnek javait elkobzátk:
Isten veled hazám, szegény Magyarország!
Aki alkotmányod nyolcszáz éve óvá.
Isten úgy akarja: legyek bujdosóvá.
Váram, jószágom, kastélyim itt hagyom,
Meg sem is siratom, múlt földi vagyon.
Nem maradhaték én itthon szegényszemre,
Gyalázatot hoznék népemre, nevemre,
De eljő az idő, mikor rég porladok,
Független lesz a hon s népei szabadok.
Akkor csontjaimat majd haza hozzátok,
Mert száműzetésben pihenni is átok,
De ha a magyar nép szabad lesz és boldog,
Az én síromhoz is elzarándokoitok.
Es volt olyan idő, midőn talpra álltunk,
Hét ellenség támadt, nem volt jó barátunk,
Rákóci szelleme csodákat teremt,
Midőn apánk, Kossuth Lajos azt üzente.

(Kossuth Lajos azt üzente... férfikar.)

Szűnjél félreértés, Rákóci hazajött,
Illetődve állunk ravatala előtt,
Az ő nagy példája arra tanít, buzdit,
Hogy soha közöttünk testvérharc nem pusztít,
Az ő sírja előtt szent fogadást teszünk,
Fenyegethet minket bakó, verpad, kinpad,
El nem tántoríthat, védjük jogainkat.
Ármány ne arasson diadalt felettünk,
Önzetlenül, hiven kell honunk szeretnünk,
Ha népünk egyetért, mindnyája összetart,
Büszkén hirdethetjük, hogy:

Ne bántsd a magyart!

(Kurucnóták.)

a megegyezés. Ugyancsak létrejött a megegyezés a bank és a miniszterium között. Továbbá az üzemre nézve megvan a megállapodás a bank, a MÁV. és a miniszterium között. Hátra van még a minisztertanács formális hozzájárulása és ő felsége beleegyezése, ami szintén csak formalitás. Azután következik az építési engedély kiadása iránti tárgyalás s az ügynek a képviselőház elé való terjesztése, mely utóbbi azonban az építés megkezdését nem akadályozza. Mondhatjuk tehát, hogy a vasut kiépítése bizonyos s a téli időszak eltelte előtt is már fogantatba fog vétetni.

Az új vasut építése Tapolcától Almádiig megmarad a régi terv szerint, innen azonban a tervezet kivitele változik, és pedig olyképen, hogy Veszprémet kihagyva, Almáditól Kenesén keresztül Börgöndnél csatlakozik az Adony-Budapest magyar államvasutak vonalához. Ez újabb tervezett vasutvonal szakaszának közigazgatási bejárását a múlt héten tartották meg. E vonal Almádinál összeforr a veszprém-almádi-tapolcai vasutal.

A kormány ezen legújabb vasut kiépítésére nagy súlyt fektet, sőt az a szándéka, hogy úgy Börgöndtől Almádiig, valamint innen Tapolcáig a vasut az ő támogatásával **II. rendű gyorsvonatok közlekedésére alkalmas alappal építtessék ki.** Az említett almádi-börgöndi vasut kivitele szoros kapcsolatban van az almádi-tapolcai vasutvonalal. S ha Veszprém nem hárit nagyobb akadályt e terv elé, amint hiszszük, hogy a Balatonvidék érdekében nem is hárithat, úgy a tervezet szerint e vasut gyorsvonatán 3 és fél óra alatt Tapolcáról Budapestre utazhatunk.

A vasutak kiépítésének ügyében november 5 én tárgyalás lesz a kereskedelmi miniszteriumban és pedig először a veszprém-almádi-tapolcai vasut,

azután pedig a börgönd-almádi-i vasut ügyében.

A vasut említett tervezete, mint biztos forrásból értesülünk, tehát közvetlen összeköttetést nyerne Tapolcáról Almádin keresztül Budapesttel s így a déli vasut igénybe vétele nélkül Tapolcáról három és fél óra alatt Budapesten leszünk.

Az ügy most már nem sokáig készik. A sok évi türelmes várakozás után a vasut illetén kiépítése mindenkit a legnagyobb meglepéssel tölthet el.

Rákóci ünnepély Tapolcán. Tapolca község és közönsége a nagy fejedelemez méltóképpen ünnepelte Rákóci és bujdosó társai hamvainak temetése napját. A házakon már 28-án nemzeti és Rákóci lobogók lengtek. Délelőtt 9 órakor a plébánia templomban ünnepélyes gyász misét olvasott Ley József tapolcai plébános, szentszéki ülnök, amelyen a helybeli királyi járásbíró, adóhivatal, szolgabíró, posta- és vasuti hivatalnokok, községi elöljáróság, képviselő testület, pénzügyőrség, önkéntes tűzoltóság, a magyar királyi vincellériskola növendékei tanáraikkal, az állami polgáriiskola tanulóifjúsága, az elemi iskolák tanuló tanáraikkal és tanítóik vezetése mellett, és az egyesületek tagjai vettek részt. Mise alatt a kereskedők üzleteiket zárva tartották, mise után pedig fél óráig zugtak a harangok. A nap folyamán Rákóci ünnepélyt tartottak:

Az **állami polgári fiúiskola** tanulói, a magyar királyi vincellériskola növendékei és sok vendég az intézetnek ez alkalomra szépen feldiszipított tornatermében gyűltek egybe. Az ünnepély a Hymnusszal kezdődött, mit a közönség állva hallgatott, utána Redl Gusztáv igazgató megnyitja az ünnepélyt, hazafias szavakban jelzi a nap jelentőségét és üdvözli a vendégeket. A múlt számunkban említett program szerint kurucnóták és szavalatok váltották fel egymást. — A kurucdalokat az ifjúsági énekhar adta elő, szabatossággal. Dicséret illeti Lénárt József és Gréber Kornél tanulókat a hatással előadott alkalmi költemények szavalásáért. Az ünnepély magvát képezte Szücs Mihály tanár tanulságos, élvezetes előadása a Rákóci korról, annak főbb szereplőiről, melyben a szabadságharc lefolyását és dicső alakjait festette. A szép ünnepélyt a Szózat zárta be.

A **római katolikus elemi fiúiskolában** szintén a Hymnusszal kezdődött az ünnepély, amely után Stephanech János igazgató megnyitó beszéde következett, vázolván abban a nap jelentőségét, majd Szigethy Ödön Rákóci gyermek és ifjúkorát vázolta, a kor küzdelmét adta elő, és Rákóci fejedelenről és száműzött társai bujdosásáról, haláláról és hamvaik hazahozatalának történelmét festette. Utána alkalmi költeményt szavalt Dér Pál IV. és Koncz Lajos II. osztályu tanuló. Közben kurucdalokat énekeltek. Az ünnepély a Szózattal ért véget.

A **katholikus olvasóköri**, tekintettel a hétköznapi elfoglaltságra 28-án délután 2 órakor tartotta saját helyiségében a Rákóci ünnepélyt a tagok és nagyszámu vendég részvételével. Ley József plébános, szentszéki ülnök megnyitó beszéde után Szücs Mihály tanár fejtegette a Rákóci kort, annak történetét és főbb szereplőit. Utána Horváth János káplán, egyházi alelnök Rákóci mint hithű vallásos embert állította hallgatói elé, majd a Hymnus elneklésével ért véget az ünnepély.

Az **iparostanulók iskolájában** délután 5 órakor volt a Rákóci ünnepély, ami szintén a Hymnusszal kezdődött. Stephanech János igazgató megnyitó beszéde után, Vázsonyi Izidor tanító adta elő a Rákóci kor küzdelmét, példányképpel állítván a tanulók elé a hazaszeretnek lelkes harcosait. Utána Stephanech János igazgató reá mutatott Rákóci iparszeretetére, amelyet száműzetésben mint ügyes faragó bebizonyított. A Hymnus elneklésével végződött az ünnepély.

A **tapolcai kereskedő ifjak egyesületének** a Balaton vendégfogadóban este 8 órakor tartott Rákóci-ünnepélye méltó befejezője volt a nagy napnak. Az estély szép programja az egybegyűlt nagy számu hallgatóságát mindvégig figyelemre kötötte. Minden egyes pontja a hazafias érzelmek hurjait rezgette. A szereplők fölött Rákóci babérral koszoruzott arcképe függött nemzeti és Rákóci színeinek zászlóival díszítve.

A Hymnuszt az ifjúsági énekhar adta elő, ami után Marton Gyula egyesületi elnök vázolta az elnyomatás korszakai lelkes harcosainak küzdelmét, reá mutat az azok vezetőire, köztük Rákócira és bujdosó társaira, kiknek hamvai hazahozatala nemzeti ünneppé tette a napot. Üdvözli a vendégeket és felkéri Szücs Mihály polgári iskolai tanárt Rákóci méltatására. E napon már harmadszor festi Szücs tanár nem kevesebb hatással a Rákóci korának küzdelmeit, élvezetes és ta-

Emlékbeszéd

Rákóci és bujdosó társai hamvainak hazahozatala alkalmából.

Elmondta dr. Schönwald Károly rabbi az iskolai növendékeknek a tapolcai izr. imaházban.

„Ki az, kit ébresztett az isteni gondviselés napkelet felől? Győzedelem és dicsőség kísérik útjában, népek és nemzetek hódolnak előtte vonulásában!?” A szombaton soros volt prófétai igével jellemezhetjük — kedves tanuló ifjúság — hangulatát országunk mai ünnepnapjának, midőn az évezredes küzdelemtől megszentelt hazának földje fogadja anyai ölebe csaknem két évszázadon át száműzött gyermekeinek eddig idegenben portadó tetemeit. A bércek köröskörül bíborban égnek, s ezer torokból harsogó vihar mind, mind az ő szent indulóját fújja. A barázdákon megáll az eke, műhelyekben a gépek kereké, az iskolákban kiürül a pad, így sokasul a lángoló csapat. Tenger viharzik, és a merre megy, tűzhányóvá lesz valamennyi hegy, minden ember egy élő indulat és földet tenget minden mozdulat.”

Beteljesedett végre a jóslat, melyet a Rákóci korabeli költő szent ihlettséggel így dalol: „Mikor rég elmentem, visszasóhajtott! Mikor rég meghaltam, akkor is sirattok. Haló poraimból is föltámasztanátok — Összeszednétek még porhanyó csontimat!” Elhangzott a multak boruját szétosztató, derűs jövőnek reményével biztató királyi szózat: „Ébredj, ébredj, ölti erőt, Isten karja! mint a hajdan-kor napjaiban, régi nemzedékek idején!” Éb-

redjetek száműzetések évszázados álmaiból, övezkedjétek a titeket megillető dicsőség és fény szemet kápráztató, szívet-lelket gyönyörködtető pompájába magyarok Istenének bajnokai, varázsoljátok vissza — ha mindjárt csak rövid időre is — a multnak odaadó rajongását, lelkesedését, hadd szóljon újra a szabadságnak híres riadója, hadd lengesse a szél fennen Rákócinak diadalmas zászlaját, hadd zúgjon újra a küzdelmes csatáknak jelszava: pro deo et libertate, Istenért és szabadságért! . . .

Megvalósult immáron lelkünknek reménye s az érzelmeknek oly csodás játéka megy végbe szívünkben! Könny és mosoly váltakozik arcunkon, öröm és fájdalom viaskodik lelkünkben. Majd a siralomnak, a gyászos emlékeknek, majd meg a vigságnak, az új-jongó boldogságnak ideje gyanánt tűnik fel előttünk e nap, mely földézi hazánk történelmének legdicsőbb, de egyuttal legszomorubb korszakát, új életre támasztja legkiválóbb hőseinket, de akik még sincsenek többé közöttünk valóságban, csak portadó hamvaik, csak teteteiknek, törekvéseiknek emléke illeti meg szívünket. De maga az emlékezés ténye is — kedves gyermekeim — maga a lelkesedés tüze, mely messze világító fátylaként lobog fel köznapi életünk küzdelmeinek sivar éjszakájában, már méltó e hősköz, mert csalhatatlan jele a magyar nép életének, eszmék utáni vágyának, mint a költő mondja:

„Csak törpe nép felejteth őt nagyságot,
Csak elfajult kor hős elődöket;
A lelkes eljár ősei sirlakához,
S gyujt régi fénynek új szövétnekét.”

Igy idézzük mi is kegyeletes megemlékezésünk fénykörébe rég letűnt időknek dicső hőseit, akik mint az odaadó, önzetlen, minden áldozatra kész hazaszeretnek igaz példaképei éltek és fáradhatatlanul küzdöttek, ki-mondhatatlanul szenvedtek a magyar nép szabadságáért, függetlenségéért. Duzzadó névvel, nemes vágyakozással, lángoló lelkesedéssel ragadtak kardot a legszentebb eszméért, melyek valaha embert és hazafit eltölthetnek, ám csüggedő reménynyel, megtörött kedélylyel kellett visszavonulniok a balsiker után, melylyel az isteni gondviselés jónak látta még hosszú időre próbára tenni sokat szenvedett magyar hazánkat. Oda lett a hön óhajtott szabadság. Szolgai meghunyászkodás vagy elfojtott keserűség lépett a remélt függetlenség helyébe. De maguk a vezérek, élükön a nemes tejedelemmel, nem tudták megalázni lelküket.

„Elhagyák honukat, a soká védettet,
Melyet pártos önzés megtörött, lehajtott;
Elhagyák a szép hont, őseik lakását,
Hogy ne látnak annak végső vonaglását.”

Elbujdostak idegen földre, idegen országba. Es ott érezték, mint teljesedik rajtuk ama sulyos átok, melylyel az Ur fenyegette népet egykoron, mondván: „S ama népek között nem találsz nyugodalmat, mert ad neked az Ur rettegő szívet, epedő szemet és a léleknek sorvadását.” A haza sorsáért rettegő szívet, honvágytól epedő szemet és a száműzöttség fájdalmában sorvadó lelket. . . Mignem a mindent kiengesztelő halál szerzett nyugalmat meggyötört lelküknek, megtörött testüknek.

nulságos előadással buzdítván hallgatóit a hazaszeretetre, mely a szorgalmas és kitarító munkában, egymás megbecsülésében, összetartásban éri el eredményét. — Utána Vázsonyi Izidor adta elő ez alkalomra irt nagy hatású ünnepi ódáját. Itt ismét bizonyosságot tett Vázsonyi az ő hivatásos költői tehetségén kívül kitűnő szónoki és ügyes szervező tehetségéről. A szónoki hévvel előadott szép alkalmi óda közben a hivatkozott részleteket az ifjusági énekkar, a cigányzenekar és ennek tárogató-solója töltötte ki, ami az ünnepi ódának hatásos melodramikus színezetet adott. Az egész ódát lapunk tárcarovatában hoztuk. Diskai József szép csengő bariton hangon tárogató mellett előadott Kuruc nótái emelték az ünnepély fényét. Dr. Szántó Manó Esztergom megvétele kiváló verével, érces hangon szavalta hatásosan; mintha csak a kuruc vezér lelkesítő szavát hallottuk volna. Az ifjusági énekkar „Szózat“-a után a Rákóczi indulóval véget ért a szép ünnepély, a mely méltó befejezője volt azon emléknapiaknak, mit Tapolca község a bujdosó száműzött nagy fejedelem és társai hamvainak hazahozatala örömmünepén kifejtett. Immár itthon vannak Ők, a drága haza földjében találnak pihenést, azon szent eszme küzdelméért, amelyért harcolni mi sem szününk meg, ha tette szólít a haza sorsa, amelyhez az ő hamvaik nyújtanak lelkesedést és kitarítást a küzdelemre.

Az izraelita elemi iskolában a templomi istentisztelet után ahol dr. Schönwald Károly tárcarovatunkban hozott szép és hazafias beszéde után az iskolában gyűlt össze a tanuló ifjuság; az ünnepély itt is Hymnuszszal kezdődött, ami után dr. Varjas Gábor iskolaszéki elnök vázolta a nap jelentőségét, megnyitja az ünnepélyt. Vázsonyi Izidor tanító ismerteti a Rákóczi és korának küzdelmét. Faragó Imre, Spiegel Imre, Bauer Zsófi és Hoffmann Ella alkalmi szavatai és a tanítók kurucdalai után az ünnepély Szózzattal ért véget. (Későn kaptuk az értesítést.)

H I R E K.

Halottak napján. Ez az egyetlen nap, mikor a porladó hallottakkal foglalkozunk. Kegyelettel gondolunk azokra, kiket szeretünk. Lerázzuk a mindennapi élet ezer gondjait s sietünk a fényben, pompában ragyogó temetőbe, hogy lerójuk kegyeletünket irántuk, köszöntjük őket szívünk titkos melegével. Az emlékezés fonálán fölidézzük a multakat, melyhez annyi kedves emlék fűz. — Szegényt, gazdagot, urat, szolgát a kegyelet melegsége fog el. Megszűnik itt a hiu hivalkodás. Itt fog el az önmagába szállás, a lelki összeomlás az ismerlentől való félelem nagy pillanata. A gyász nagyszerűsége itt hozza legközelebb egymáshoz a szétszakadt embereket. Ki ne gondolna ilyenkor a mulandóságra, a puszt-

Ez volt a megdicsőült hősöknek végzeteljes sorsa. De küzdelmük nem volt hiábavaló, szenvedéseinknek meg lett a foganatjuk. Miként Ábrahám ősatyánk rendületlenül hitt az Úrnak ígretében, hogy nagygyá és hatalmassá teszi majd ivadékainak tömegét, miként Mózes csüggedetlenül vezette, vezérelte népét a pusztai vándorlásnak küzdelmes szenvedésein által, de maga nem jutott az ígert földjére; miként Dávid a jámbor király szent buzgalommal fáradozott, hogy méltó templomot építsen Istennek, bár ő maga nem imádhatta abban Teremtőjét: ugy hitték és vallották e nemes bajnokok, hogy a magyaroknak is nagygyá meg szabaddá kell fejlődnie, ez áldásos hazának ölen. Vitézül küzdöttek, hősiesen harcoltak, túrtek, szenvedtek, nélkülöztek, életüket, vagyonukat, nyugalmaikat kockára tették, hogy kivivják a függetlenségnek ígert földjét; megvetették alapját a vallásszabadság fonséges templomának, ahol különböző formák szerint más módon bár, de egy ösztönből, egy érzéssel szárnyalt a magasba az Istenéhez vágyódó lélek; de ők sem láthatták, ők sem élvezhették nemes törekvéseik sikerét. Am az eszme, mely bennük élt s őket hevítette, diadalmaskodott,

tulásra? A legridegebb ember is megdöbben és érzi szívében a szeretet szikráját. A természet is az elmulás képét mutatja. Memento mari! A temető új képet vesz fel. A sirhanthokat a kegyelet díszes jelei ékesítik. Tapolca katolikus hívei kora délutáni órákban már felkereste a holtak birodalmát, koszorúval ékesítve a szeretett szülő-, gyermek-, rokon sirhalmát. Az időjárás az idén nem kedvezett a szokásos kivilágításnak, mert a délutáni hűvös szél alkonyatra jmeghozta az esőt és hat óraker már sűrű cseppekben hullott, ami 9 óráig is eltartott s így az idén a halottak napján is oly sötétség borult a kegyeletes hantokra mint máskor. Ehelyett sok látogatója volt a temetőnek pénteken egész nap, ekkor rótták le a hívők a kegyelet adóját hallottaikkal szemben.

Megalakult a lecsapoló vizitársulat. A tapolcai lecsapoló társulatot folyó évi október 31-én történt szavazás alapján november 2-án Ságváry Jenő szolgabíró megalakultnak jelentette ki. A megalakulás kijelentése után a törvény értelmében az alapszabályokat megalkotta s egyhangulag elnökké választott: Vastagh Janos. Választmányi tagokká pedig szintén egyhangulag: Ley József, Takács Jenő, Csendes József, Handlery Gusztáv, dr. Kovács Vilmos, Tibola János, Szollár György, Frisch Lipót, Dér Pál, Bóday Lajos, Hirsch Lipót, Aranyodi János. Az érdeklert birtokok körülbelül 60 százalékanak tulajdonosa szavazott a társulat megalakítása mellett. Ellene senki sem szavazott. Így tehát a tapolcai vizesrétek lecsapolására megalakult társulat megkezdheti további munkálkodását, amely végeredményében oly közhasznu eredményt fog elérni, amiért az eszme megindítója, vezetője iránt örök halával adózhat a rét minden tulajdonosa. — A terv keresztülvitelenek munkálatairól időszerűleg meg fogunk emlékezni.

Községi gyűlés volt mult vasárnap délelőtt 11 óraker, melynek napirendje előtt felszóllal Ficher Gyula, és lelkes beszéd során indítványozza, hogy adjon a képviselő testület a közönség nevében örömeinek kifejezést Rákóczi hamvainak hazahozatala felett. A hivatalos istentiszteleten testületileg vegyen részt s kéressenek meg a kereskedők, hogy az istentisztelet ideje alatt üzleteiket zárják be; — az indítvány egyhangu lelkességgel határozottá emeltetett. 2. Az ács munkások szakegyesületének bejelentése és megalakulásáról tudomást vesz. 3. Előadja jegyző, hogy szükséges lenne, hogy a község vásárt kérjen, mert 1897—98 évben beadott kérvény maig sincs elintézve. Többek hozzászólása után elhatározatott, hogy kérvény adatik be a magyar királyi kereskedelemügyi miniszteriumhoz, hogy minden hónap első keddjére mindenféle álat felhajtással kapcsolatos országos állatvásárt engedélyezni szilveszkedjék, a kérvényezéssel előljárásság megbizatik. 4. Jelenti főjegyző, hogy a kaszárnya iránti határozat a mai napra kitűzetett,

Dr. Kovács Vilmos ismertető előterjesztése után egyhangulag elhatározatott; Hogy ezen kérdés keresztülvitelére, memorandum készítésére és az összes intézkedések megtételére dr. Kovács Vilmos, dr. Fischer Gyula, dr. Szücs Arnold, Marton Gyula, bíró és főjegyzőből álló bizottság küldetik ki. 5. Tölvári Mária itteni illetőségét, mivel itt illetőséget nem szerzett nem fogadja el.

Az alispán a megyei sajtóért. Alispánunknak a sajtó iránt való jóindulatát már eddig is örvendetesen tapasztaltuk. A közgyűlési meghívókat megküldte a lapoknak, legutóbb pedig a megye-gyűlés határozatát küldte meg. Ez az első eset, hogy a megyétől a közgyűlés lefolyásáról értesülést nyertünk. Így most már hiteles adatokat közölhetünk, s a sajtónak a jövőben nem kell szállongó hírek után megírni, hogy körülbelül mi történt a vármegyén. Az alispán intézkedését nemcsak a sajtó, hanem a közönség is köszönettel vehet tudomásul.

Bucsuestély. Hajgató Béla pénztárost Szombathelyre áthelyezték. Mielőtt elutazott volna, a mult szombaton jóbarátai bucsuestélyt rendeztek tiszteletére a Eibeshütz vendégfogadóban, melyen 28-an jelentek meg. A kedélyes vacsora alatt Volák Gyula államásfőnök intézett bucsuszavakat a pontos, lelkiismeretes, kötelességtudó hivatalnokhoz és jóbaráthoz, amire ünnepelt melegsavakban mondott a baráti bizalom és megtisztelhetésért köszönetet. A társaság a késő órákig kedélyes hangulatban maradt együtt.

Be vannak zárva az iskolák. Tapolcán, a járásványosan fellépet diftiritisz miatt az összes elemi iskolákat, kisdudóvókat, az alispán további rendelkezésig bezáratta. A megelőző intézkedések megtétele és a betegek megvizsgálása céljából, a mult héten Tapolcán volt Hány megyei főorvos. Ovjuk gyermekeinket a szabad futkározástól és a betegek lakásaitól, mert ezek a továbbterjedésnek okozói.

A tüdőbetegekért. A József kir. Herceg Szanatorium a tüdőbetegek részére építendő gyógyító kórházak javára gyűjtést rendezett halottak napján. A helybeli r. kath. templomban a kath. jótékony nőegylet tagjainak ellenőrzése mellett önkéntes adományra gyűjtőtálcákat helyeztek el. A gyűjtés eredménye mintegy 80 koronát hozott a nemes célra. Halottak estéjén pedig a fenti célra gyűjtő persely volt a temető bejáratánál elhelyezve, a hol szintén szép összeg gyűlt egybe, dacára, hogy már este 6 óraker, az eső miatt senki sem látogatta a temetőt. Az országos gyűjtés bizonyára meghozza a kívánt eredményt a szenvedő embertársak megmentésére alakult Szanatóriumegyesület részére.

A zalamegyei sajtó köréből. A vidéki lapoknak általában ingyenes olvasójuk van, akik a mellett, hogy a lap szigoru bírálható, sem erkölcsileg sem anyagilag nem támogatják, s így nem csoda, ha a legkitartóbb munkakedv mellett is elvesztik türelmüket és beadják a kulcsot. Erről tesz tanúságot az Alsólendvai Híradó, mely utóbbi számában éppen az említett okok miatt bucsuzik a közönségtől, mert néhány hét múlva megszűnik. Bizonyára nem csekély, de előttünk ismeretlen ok miatt válnak meg a Zalai Közlöny szerkesztésétől dr. Villányi Hendrik felelős szerkesztő, Gáspár Béla főmunkatárs és Kertész József. dr. Villányi már harminc év óta áll a lap szerkesztésének élén, kitűnő ujságíró, munkabíró erő, szigoru, de mindig igazságos és logikus ítélő. Lemondása pótolhatlan veszteség a Zalai Közlönyre, de mint a közügynek lelkes harcosa bizonyosan talál teret, a hol közöshaszu munkásságát értékesíti.

„Kukorca szárból készült váróterem a Balaton mellett“ cím alatt Sági János a Balatonkultusz előbbrevitelének lelkes harcosa megszívlelésre méltó vezető cikket irt a Keszthelyi Hírlapban. A gyakorlatból szerzett tapasztalat nyomán kételkedik, hogy az építendő zalai balatonparti vasut nem hozza meg a várt eredményt, ha a vasutat nem a modern viszonyoknak megfelelőleg építik, ajelenlegi helyzetre igen sok panaszt sorol fel. Igaza van. Mert ha a Balaton kultuszt előbbre akarjuk vinni, akkor sok javítani való van

„Istenért és hazáért“ megindított harcaikat győzelemre vitte a nevükkel és emlékezetükkel lelkesedő utódok kitarása. Szabad nép hozza szabad hazának földjébe pihenni a hontalanok csontjait. S amidőn egy egész nemzet örömmujongása között újra hangzik a megdicsőültek szellemszózata: „pressa resurgó“ im elnyomatásból, szenvedésből támadt új életre, szabadságra, dicsőségre s milliók szemében rezeg a megihatottság könynye, százezrek ajakán viharzik a rajongó kiáltás: „Isten hozott nagy fejedelem! üdvöz legyetek hősi bajnokok!“ akkor szilárduljon meg hitünk a népek sorsát intéző mennyei gondviselés kegyelmes működésében, az erénynek győzelmében, igaz törekvéseknek méltó jutalmazásában; hasson át mindnyájunkat a szent elhatározásra lelkesítő meggyőződés, mely Rákócijt és társait hevítette: Pro Deo, patria et libertate! Istenért, hazáért és szabadságért éljünk, küzdjünk, dolgozzunk s ha kell, nyugalmaikat, boldogságunkat, életünket is feláldozni tudjuk. Mert csak így lehetünk méltó örízői porladó hamvaiknak, csak így ünneplhetjük igazán örökéletű szellemeiket.

hátra, de hisszük és amit lapunknak más helyén bővebben kiírtunk a tervezett balatonparti vasut más berendezéssel fog készülni. Legalább a terv ezt engedi reményleni, de azért nem mondjuk, hogy a lelkes cikkben felsorolt panaszokat ne orvosoljuk. Első sorban a Balaton szövetség jóindulatába kell azok orvoslását ajánlani.

Iparos Ifjak Önképző Köre ma tartja a Kaszinó helyiségében mulattató előadásokkal és felolvasással egybekötött táncvigalmát. A törekvő egyesület iránt tanusított pártfogás, amit az méltán megérdemel, most sem fog elmaradni.

Tea estély. A József királyi herceg Szanatorium egyesület tapolcai bizottsága folyó hó 10-én az Eibeshütz vendéglőben felolvasással egybekötött tea estélyt rendez. Az estély tisztá jövődelme fele részben a tapolcai kórház alap, fele részben pedig a szanatorium egyesület javára lesz fordítva. A meghívókat már szét küldték.

Táviró Sümeg és Csabrendek között. A kereskedelmi Miniszter 10869 szám rendelete szerint Sümeg és Csabrendek közt táviróösszeköttetés létesítették. A közigazgatási bejárás folyó hó 29-én teljesítették.

Villamosvasut Keszthelytől-Hévízig. Most végezik a keszthelyi villamosvilágítás berendezési munkálatait. Mint Keszthelyről jelentik a Ganz-féle elektromos művek részvénytársasága a kereskedelmi miniszteriumtól kérelmezett concessiója alapján Keszthelyre küldte mérnökét, hogy a nevezett vasut nyomjelzését és a már elkészült tervek alapján az előtanulmányokat és a valószínű jövődelmezőség számításait, valamint a kivételhez szükséges műszaki megállapodásokat végleg megtegye. A megfelelőnek talált tervek alapján készül a részletes költségcsimítás, és az építési engedély kikérése mellett fogja a Ganz részvénytársaság azt a városnak ajánlani. Miután pedig az érdeklődő szakközvegy és a város intéző körei közreműködésével az előtanulmányok sikerrel végződtek így reménylik, hogy e fontos közlekedési eszköz jövő évi július 1-re tényleg meg is lesz. A tervezet szerint minden vasúthoz csatlakozás lesz. — A vasut megépítésével nemcsak Keszthely közönségének rég óhajtott vágya teljesül, hanem mindazon ezreke akik Héviz gyógyító erejét a távolabb vidékről is felkeresik és kihasználják.

Járásbiróság Pacsán és Nován. Az a hír szállong, hogy a pacsai járásbiróság ügye jó uton van. A pacsaiak erősen remélik, hogy az új bíróság rövidesen bevonul a falaik közé. Mayer novai főszolgabíró azon dolgozik, hogy Nován, Göcsej szívében járásbiróságot és adohivatalt állítsanak föl.

Verseny a Balatonvidékének. A homoki szőlők nagy versenyt csinálnak a Balatonvidék hegyi borainak. A kerületi szőlő- és borfelügyelők jelentései szerint 1905 év folyamán a homokon körülbelül 35000 kat. hold területet telepítettek be szőlővel. Így csak Szabadka környékén közel 1000 holdat telepítettek az elmúlt évben és egész Bácska szőlőterülete közel a 40,000 kat. holdhoz. Csongrád vármegyében a múlt évi szőlőültetés meghaladta az 1200 holdat és a vármegye 19,450 hold szőlőterületéből 15,912 hold immunis homoktalajra esik. Ez természetesen maga után vonja a homokos területek nagyarányú értéknövekedését is. Oly területek értéke, melyeknek holdja ezelőtt alig 2—300 koronát ért, ma különösen a vasut által megközelíthető helyeken 1800—2500 koronára emelkedett holdankint. Hát bizony ezt már megérezik a mi boraink ára is. Még az idén e tekintetben szerencsések vagyunk, mert az országszerte volt elemi csapások, szőlőellenség, a termés mennyiségét leszállították. Bor országszerte aránylag kevés van, ami vidékünk borai árára kedvező, mert a kereslet kielégítő s így az árak a múltévhez képest emelkedőben vannak.

Vasuti előmunkálati engedély. Kereskedelmiügyi m. kir. Miniszter 70230/III. 2. számú rendeletével Barthalos István zalaiötvői földbirtokos h. é. vasutak Rédcis esetleg Alsólendva állomástól Muraszombatig, esetleg Mátyásdombtól vagy Sántól a m. kir. Államvasutak Szentgotthard vagy Gyánafalva

állomásáig s végül Muraszombattól Radkersburg irányában az országhatárig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemű h. é. vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Milyen időjárásunk lesz november hónapban? A Meteor időjelzése szerint november havának csomópontjai: 1, 4, 6, 9, 13, 15, 16, 17, 23, 27 és 30-ra esnek, amelyek közül a 6, 17, 23 és a 30-iki legerősebb hatásuk a 6 és 23-iki hideg, a 17-ik csapadékos, míg a 30-iki enyhe jellegű. November hava a bolygók részéről egészben hidegnek ígérkezik, úgy, hogy a 6-iki csomópont hatáskörében már száraz hidegebb időt várhatunk, ami ha a napciklonok által elősegítették, a fiatal gyenge vetéseknél nem válnék előnyére; csapadékosabb jellegű időjárást a hónap közepe felé várhatunk a 17-iki csomópont hatáskörében, a mely már hó is lehet, különösen ezt követőleg a 23-iki csomópont körül, mely a hónap hideg jellegére csak emelőleg hat. Enyhültebb jellegű csupán e hónap végén a 30-iki csomópont hatáskörében lép fel, csapadékos, vagy ennek kimaradása esetében széles változatokkal.

Védjük a madarakat. Megbotránkozással tapasztaltuk, hogy az Erzsébetligetben dologtalan fiekók a madarakat gumpipuskával lövöldözik s elriasztják. Máshol azon vannak, hogy a ligetekben s kertekben a hasznos madarakat meghonosítsák, nálunk pedig az ittléveket is elriasztják. De ki törődnek nálunk a madarakkal? Kérjük a közönséget s rendőrséget vegye pártfogásába a szegény, ártatlan madarakat! Elerkezett a külső munkások szünideje. A kőműves tanulók, sőt legények téli szórakozása a madarak fogdosása, részben csapóvással, részben az u. n. madárenyével. Az ilyen lelketlen szórakozás meggátlására is a hatóság kötelessége felügyelni.

Tűz Raposkán. Október hó 29-én délben háromnegyed 12 órakor Raposkán Bolla Antal pajtája, eddig ismeretlen okból kigyuladt. A benne volt szénától csakhamar tüzet fogott a lakóház is. A falu lakóinak legnagyobb része a szőlőhegyen dolgozott. Az otthonmaradtak pedig a falu elromlott fecskendőjével mitem tudtak az oltásban résztvenni; hanem csak kannával, sajtárral öntözgettek a folyton terjedő tüzet. — A Tapolczára érkezett jelentésre azonnal kivonult a helybeli tűzoltók közül négy ember egy nagy fecskendővel, amikor kiértek már Lovász József és Kovács József háza is lángokban állott. A Tapolczáról kivonult tűzoltóknak sikerült fecskendőjükkel a tűz továbbterjedését megakadályozni. A kár mintegy 4500 korona, ami a biztosítástól részben megtérül. Itt volt alkalom tapasztalni, hogy kisebb községek mit sem gondolnak a községi tűzoltósági fecskendő jókarban tartásáról és használhatóságáról, mert sem Raposka község, sem a szomszéd Hegymagas község fecskendője nem volt használható állapotban. — A járási tűzrendészeti felügyelők szervezése nagyon üdvös volna, amely a gépek jókarbantartását és a minden pillanatban bekövetkező tűz esetén annak használhatóságát ellenőrizné.

Bicskázás Szigligetben. Dacára az ideit nem nagyon dicsérendő új bornak, mégis van benne virtus, legalább azt mutatja, hogy a bicska elő-előkerül. A múlt héten Szigligetben Bakos Miklós ottani lakos össze vettett Somogyi Lajossal, akit súlyosan megszurtt. A bicskázót a bíróságnál feljelentették.

Kisapáti is nagy hírre törekszik. Ugy látszik a tapolczai virtus ragadó, legalább erre mutat az, hogy már a szomszéd Kisapáti-ban is járja a bicska, aminek majdnem áldozata lett a hivatását teljesítő éjjeli-őr. — A napokban ugyanis Deli Lajos kisapáti éjjeli-őr szolgálata közben csendre intett egy csapat jökevdű legényt, mire a legények egyike Nagy Kálmán megütötte Delit ez pedig visszaütötte. Nagy Kálmán segítségére ment testvére Nagy József, ki az éjjeli őrt úgy oldalba szurta, hogy Deli néhány hétig ágyban fekvő beteg lesz. — A verekedő legényeket a tapolczai királyi járásbiróságnál feljelentették.

A karalisztika segélyével minden név és születési év részére szerencsesorsjegyeket

helyezett el pecsét alatt a Kiss Károly és Társa bankháza (Budapest, Kossuth Lajos utca 13.) Mindenki kihasználhatja az alkalmat! Irja meg nevét, születési évét és a Kiss bankház azonnal elküldi a pecsét alatt lévő szerencsesorsjegyeket. Köztudomásu, hogy a Kiss bankház által már sok ezer család lett gazdag és boldog. Kisérelje meg szerencsés-jét mindenki Kiss-nél, mert Kiss szerencsése nagy.

A közönség köréből.*)

Minden ember annyit ér, amennyi szolgálót tesz, akár a közéletben, a családban, politikában, vagy bármely téren. Ép ugy minden természeti kincs is csak annyit ér, amennyit az emberiség hasznára ki lehet belőle aknázni. És minél előbbre haladt a kultúra, annál jobban fel lehet használni az Istenadta természeti kincseket. Így pl. Tapolcán a város közepén fekvő tó nemcsak azért kellemes, mert a nyári hőségben néhány primitív fürdőkabin használatával fürödni lehet, hanem azért is, mert minden nagyobb helyiségben egészséges, ha van egy folyó vagy tó. Ha nincs, nagy városokban, mint pl. Bécsben is, a nagy Dunából kanálást vezettek be a városba. De mindennél fontosabb a tavunk arra a célra, hogy télen-nyáron mosásra, illetve öblögetésre használjuk. És minthogy mosni a leggazdagabbnak, mint a legszegényebbnél, a boldognak, vagy akár a szerencsétlennek is szükséges, hisz máskor, a szappan fogyasztásából bírálták meg a népek kulturális nivóját, tehát volna egy üdvös indítványom, mely megkönnyebbitené a tóban való mosást. Ugyanis szükséges volna a mosóhelyen egy féltetőt építeni, hogy nemcsak esőben lehetne háborítatlanul mosni, amidőn a ruha sem piszkulna el, de este is, ha kissé megkésnek, világításnál lehetne a munkát folytatni. Amellett nem veszne el annyi ruha, ami most alkonyatkor biz elég gyakran előfordul.

Azt hiszem, minden tapolczai háziasszony véleményét és érzelmeit tolmácsolom, midőn az illetékes köröket és tényezőket, értem a városatyákat, — arra kérem, hogy e dolgot tegyék megfontolás tárgyává. Méltassák az ügyet figyelmükre, hisz nem fog nagyon sokba kerülni és az adózó polgárok annál szívesebben fizetik adójukat, ha abból a családnak is némi előny mutatkozik, ha pedig a püspökség engedélyre szükséges, hogy a mosás megkönnyítésére egy féltetőt épülhessen, örömmel nyújtunk be kérvényt, több száz aláírással és hiszem, az eredmény nem marad el. *Egy háziasszony.*

KÖZGAZDASÁG.

Szállító-hordók paraffinozása.

Szállító-hordókat úgy lehet boréretté tenni, ha belsejüket megfelelően paraffinnal telítjük, mely esetben az előzetes gőzölés vagy forrázás fölösleges.

Mivel a tiszta paraffin a borra nézve egészen közömbös és oldhatatlan anyag, ez okból a telített hordóknak a bor által való kilúgozását tökéletesen megakadályozza. Általában véve a paraffinnal való telítés a pincegazdaságban használatban levő mindenféle faedényeknél és faeszközöknél, amennyiben ezek borral kerülnek érintkezésbe, igen ajánlható és már sok évi gyakorlat után jól bevált.

Az ezen célra használt paraffinnak vegyileg teljesen tisztának, szagtalanak, alabástromszerű, fehér külsejűnek és alacsony olvadási fokúnak kell lennie. Ha itt-ott azon panasz merült föl, hogy paraffinnal kezelt hordóban a bor idegenszerű szagot vett fel, akkor ennek okát csak abban találhatjuk, hogy vagy tudatlanságból, vagy hamis takarékosági szempontból tisztátalan, nyers, sárgás színű paraffint használtak fel.

A paraffinozás úgy történik, hogy a hordó belsejét előbb erősen felmelegítjük akként, hogy az akonanyiláson át u. n. forrasztó lámpa segélyével forró levegőt fuvunk a hordóba. Az ekként felhevített hordóba belé-

*) A közügy érdekében szívesen hozzáuk. Szerk.

öntjük az olvadt, teljesen tiszta paraffint és a lezárt kordót minden irányban meghengergetjük, úgy, hogy a belső falak és mindkét fenék érintkezésbe jussanak a paraffinnal és a megmelegedett fába is megfelelő mélyen behatoljon. A fölösleges, föl nem szitt paraffint a hordó lyukán eltávolítjuk s más hordókra használhatjuk fel. A kihűlt hordót végül még tiszta, friss vízzel kiöblítjük.

Tüzelőanyagul a hordóhevíto lámpához vagy benzint, vagy spirituszt használhatunk. Egy hektoliter ürtartalomra körülbelül 0.5 kg. paraffin szükséges 44 fillér értékben. Egy nap alatt 50—60 hektolitert lehet paraffinozni és egyidejűleg a lámpát is kiszolgálni.

Mivel a paraffin a fa likacsait teljesen elzárja, azért a bor ilyen hordókban nem hatolhat be a dongákba és ennél fogva a szállításnál oly kellemetlen és káros apadás is majdnem semmire csökkenthető. Mivel azonban a paraffinozás elzárja a légjárást a falikacsokon át, azért oly ászokhordók, melyekben bort iskolázunk, más kezelés alá esnek, mert különben azokban a bor csak lassan és hiányosan érlelődnek.

Ellenben a paraffinnal kezelt hordók igen alkalmasak oly pálinka eltartására, melyek teljesen szintelennek kell maradnia.

Az üres, paraffinozott hordókat könnyen s tökéletesen lehet hideg vízzel való öblítéssel tisztítani, mivel bennük sem penész, sem ecetesedés nem áll elő, még ha kiürülésük után hosszabb ideig tisztátalan állapotban álltak is, ami szállító-hordóknál nem ritkán fordulnak elő.

Az ilyen hordókban levő bor a szállításkor sem szenved annyira, mint nem paraffinozott hordókban, mert a levegőtől teljesen el van zárva és szénnyalban sem veszíthet sokat, ennél fogva az ilyen bor sohasem érkezik meg fénytelen, elcsigázott állapotban rendeltetési helyére.

Ajánljuk a boréretté tevés ezen módját mindenféle szállító-hordóknál bortermelőink figyelmébe.

HIRDETÉSEK.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefű cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Szőlőeladás.

Diskai hegyen lévő 1115 □ öl pincés szőlő olcsó áron eladó.

Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatallal fog nyújtani.

Állandó fogműterem.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász állandó fogműterme
Tapolczán, Eibeschutz-szálloda.

TAPOLCAN tartózkodik július hónap kivételével minden hónap 20-tól 27-ig bezárólag.

Készít minden a műfogászat körébe vágó műveleteket.
Jótállás az összes műveletekért.

Hirsch József

hentes üzlete és füstöldéje
TAPOLCA Főter.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból. Friss sertéshus, I. zsir, háj, és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

naponta saját készítésű friss virstli, kalbász, párizsi és szafaládé.

Legolcsóbb napi árak.

nagyban és kicsiben.

HOGY HIVJÁK ?

MIKOR SZÜLETETT ?

NINCS TÖBBÉ CSALÓDÁS !

SZERENCSEJÉT LEPECSÉTELVE ŐRZI A KISS BANKHÁZ !

Mindenki megkapja a szerencse által neki szánt sorsjegyet !

Fortuna segélyével minden név és születési év részére egy szerencseszámot helyeztünk el

PECSÉT ALATT, például :

a lepecsételt boríték elődala :

a boríték hátsó oldala :

Használja ki az alkalmat, Fogadja lepecsételve szerencsését tőlünk.

Írja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük pecsét alatt az ön részére eltett szerencsesorsjegyet.

Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencsése NAGY“

jelmondás hivihez csatlakozott, nálunk lelta szerencsését ; meritsen Ön is a KISS bankház kiapadhatatlan szerencseforrásából, vegye át tőlünk szerencsésének lepecsételt záloglevelét és a gazdagság meg jólét közel lesz Önhöz.

XIX. sorsjáték I. osztályának húzása már folyó évi november hó 22. és 23-án lesz.

Az I. oszt. sorsjegyek árai :

Egy nyolcad K. 1-50. Egy negyed K. 3.—. Egy fél K. 6.—. Egy egész K. 12.—.

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos-utca 13.

Fiókok : VI. Váci-körut 8. sz.

VII., Erzsébet-körut 22. sz.

Kertész, (nőtlen) állást keres bármikori belépésre, mint nős is hajlandó állást foglalni, de csakis újévkor. *Érti a kertészet és szőlőszet szakszerű munkáját.*

Szives megkereséseket kér e címre
Kiss Károly
műkertész,
Tapolcza, (Zala m).

Értesitem a tisztelt husvásárló közönséget, hogy nálam a husnak kilogrammja

Marhahus:

I. rendű leveshus	68 kr.
pecsenye husok	72 "
II. rendű leveshus	64 "
szegy hus	60 "

Borjuhus:

eleje	70 kr.
hátulja	80 "

az árak nyomtatékkal együtt értendők.

Hirsch Dávid mészáros.
Tapolcza, (főter).

Magyar ipar! — Magyar ipar!

Brüner testvérek lámpagyárosok gyártmányainak raktára.

Legolcsóbb beszerzési forrás üveg, porcellán, kép, tükör és lámpa-áruban (részletfizetésre is).

Nagy választék:

szent- és hazafias képekben, függő- és asztali lámpákban

PONGRÁCZ LAJOSNÁL

TAPOLCZA. (A Dienes-vendéglővel szemben.)

Képeket készített mahagoni, zöld, antik, arany és keményfából, ugyszintén ablakbevagást is olesón eszközölök.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Tábla-üveg eredeti ládákban gyári áron.

Üvegvágó gyémántok nagy választékban.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

TÖRÖK SZERENCSEJE ÖRÖK

FELÜLMULHATATLAN az a szerenese, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt

27 millió koronánál több nyereményt

fizettünk ki nagyrabeszült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb** nyereményt, és pedig:

kétszer a **600.000** koronás nagy jutalmat főnyereményt.

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt.

továbbá 5 á 100.000, 3 á 90.000, 3 á 80.000, 3 á 70.000, 4 á 60.000 több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000, és ezeken kívül számtalan 10.000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet. A most kezdődő 19-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.000** pénznyeremény jut.

és összesen 16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000 KORONA.**

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 2 á 90.000, 2 á 80.000, 2 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 3 á 40.000, 3 á 30.000, 6 á 25.000, 6 á 20.000, 13 á 15.000, 44 á 10.000 kor. és még egyéb sok nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1 ^{er.} sorsjegy frt. — 75 v. k. 1.50,	1 ^{er.} sorsjegy frt. 1.50 v. 3 kor.
1 ⁴ " " " 3 — " " 6. —	1 ¹ " " " 6. — " 12 "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal de legkésőbb

folyó évi november hó 11-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencsesorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és TSA

Sürgőnyeim: **Bankház R.-T. BUDAPESTEN,** Sürgőnyeim: Törökék, Budapest

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Szervita-tér 3/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.**

II. fiók: **Teréz-körút 46/a** III. fiók: **Muzeum-körút 11/a.**

Megérkeztek

a DITMAR lámpagyártótól

VILLAMOS LÁMPÁIM,

melyek sokkal olcsóbbak a többi gyártmányoknál.

Oriási, nagy választék

és legdiszesebb csillárokból. **a legegyszerűbb**

Legalább 25% megtakarítás!!

Lenkei Soma.

